

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 2, 11, 11¹, 13, 25, 27, 33
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2022 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 1¹ dalimi:

„1¹. **Ekshumavimas** – palaidotų ar užkastų žmogaus palaikų, taip pat kremuotų palaikų, esančių urnoje (kapsulėje), atkasimas ir iškėlimas iš kapo, laidojimo rūšio, kolumbariumo nišos ar kitos žmogaus palaikų palaidojimo ar užkasimo vietos.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. **Kremavimo įmonė** – kremavimo paslaugas teikiantis Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialas, turintys Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą kremavimo veiklos licenciją.“

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Reikalavimai kremavimo įmonei

1. Verstis šio įstatymo nustatyta kremavimo veikla leidžiama Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtiems juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms arba jų filialams, turintiems Vyriausybės įgaliotos institucijos (toliau – licencijas išduodanti institucija) išduotą kremavimo veiklos licenciją. Licencijas išduodanti institucija kremavimo veiklos licencijas išduoda, keičia, tikslina, atsisako išduoti licenciją, įspėja apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, sustabdo ar panaikina licencijos galiojimą, panaikina įspėjimą apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą arba panaikina licencijos galiojimo sustabdymą vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Vyriausybės patvirtintomis Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėmis.

2. Kremavimo įmonė, vykdydama veiklą, privalo laikytis aplinkos ministro nustatytų aplinkosaugos reikalavimų.

3. Kremavimo įmonė privalo:

1) turėti įrangą kremavimui, atitinkančią aplinkos ministro nustatytus aplinkosaugos reikalavimus;

2) valdyti nuosavybės, patikėjimo, panaudos ar kita teise patalpas, atitinkančias Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus visuomenės sveikatos saugos reikalavimus, ir turėti Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išduotą leidimą-higienos pasą kremavimo veiklai nurodytoje veiklos vykdymo vietoje.

4. Kremavimo įmonė, kuri nutraukia kremavimo veiklą, šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, kurių saugojimo terminas nėra pasibaigęs, tolesniam saugojimui turi perduoti Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11¹ straipsnis. Kremavimo veiklos licencijavimas

1. Šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, norintys gauti ar keisti kremavimo veiklos licencijas, privalo atitikti šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nurodytus reikalavimus.

2. Asmuo, norintis gauti ar keisti kremavimo veiklos licenciją (toliau šiame straipsnyje – pareiškėjas), turi Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka licencijas išduodančiai institucijai pateikti prašymą ir kitus šiose taisyklėse nurodytus dokumentus.

3. Licencijas išduodanti institucija priima sprendimą išduoti ar keisti kremavimo veiklos licenciją arba motyvuotą sprendimą atsisakyti ją išduoti ar keisti per Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nurodytą terminą.

4. Kremavimo veiklos licenciją atsisakoma išduoti ar keisti šiais atvejais:

1) jeigu pareiškėjas neatitinka šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų;
2) jeigu pareiškėjas pateikia ne visus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus arba netaisyklingai užpildytus dokumentus arba pateikia dokumentus, neatitinkančius jiems keliamų reikalavimų, arba neteisingus duomenis ir per nustatytą terminą nepašalina trūkumų;

3) jeigu pareiškėjui buvo panaikintas kremavimo veiklos licencijos galiojimas ir nuo licencijos galiojimo panaikinimo nepraėjo 6 mėnesiai. Ši nuostata netaikoma, kai licencijos galiojimas panaikintas kremavimo įmonės prašymu.

5. Pasikeitus bent vienam iš kremavimo veiklos licencijos turėtojo duomenų: pavadinimui, kodui, buveinės adresui, kremavimo įmonė privalo patikslinti licenciją Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka per nustatytus terminus.

6. Kai kremavimo įmonė nori vykdyti kremavimo veiklą kitoje veiklos vykdymo vietoje, ji privalo kreiptis dėl kremavimo veiklos licencijos keitimo.

7. Licencijas išduodanti institucija priima sprendimą įspėti kremavimo įmonę apie galimą kremavimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymą ir nustato Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nurodytą terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti, jeigu paaiškėja, kad kremavimo veiklos licencijai gauti pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis.

8. Kremavimo veiklos licencijos galiojimas sustabdomas šiais atvejais:

1) kremavimo įmonės prašymu;
2) jeigu buvo priimtas sprendimas įspėti kremavimo įmonę apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir per sprendime nurodytą terminą kremavimo įmonė nepateikė dokumentų, patvirtinančių, kad pažeidimai pašalinti, arba pateiktų dokumentų nepakanka nustatyti, kad pažeidimai pašalinti, ir yra pasibaigęs pažeidimų pašalinimo terminas;

3) jeigu gautas šio įstatymo 30 straipsnyje nurodytų kremavimo įmonių veiklos priežiūrą ir kontrolę vykdančių institucijų motyvuotas rašytinis pasiūlymas sustabdyti kremavimo veiklos licencijos galiojimą dėl nustatytų kremavimo veiklos reikalavimų pažeidimų ir dokumentai su išvada (išvadomis), patvirtinančia (patvirtinančiomis) priežastis, dėl kurių gali būti sustabdytas licencijos galiojimas;

4) jeigu sustabdomas šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodyto leidimo-higienos paso galiojimas. Institucija, sustabdžiusi leidimo-higienos paso galiojimą, turi per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti licencijas išduodančią instituciją ir nurodyti jo sustabdymo galiojimo terminą.

9. Sprendimą dėl licencijos galiojimo sustabdymo licencijas išduodanti institucija priima Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka per nustatytus terminus.

10. Kremavimo veiklos licencijos galiojimas panaikinamas šiais atvejais:

1) kremavimo įmonės prašymu;

2) jeigu buvo priimtas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą šio straipsnio 8 dalies 2 ar 3 punktuose nurodytais pagrindais ir per šiame sprendime sustabdyti licencijos galiojimą nustatytą terminą kremavimo įmonė nepateikė dokumentų, įrodančių, kad pašalinti pažeidimai, dėl kurių licencijos galiojimas buvo sustabdytas, arba pateiktų dokumentų nepakanka nustatyti, kad nurodyti pažeidimai pašalinti, ir yra pasibaigęs pažeidimų pašalinimo terminas;

3) jeigu nustatoma, kad licencijos galiojimo sustabdymo metu kremavimo įmonė vykdo kremavimo veiklą;

4) jeigu panaikinamas šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje 2 punkte nurodyto leidimo-higienos paso galiojimas. Institucija, panaikinusi leidimo-higienos paso galiojimą, apie tai raštu informuoja licencijas išduodančią instituciją per 3 darbo dienas nuo leidimo-higienos paso galiojimo panaikinimo dienos.

11. Licencijas išduodanti institucija apie priimtą sprendimą įspėti kremavimo įmonę apie galimą kremavimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymą arba sustabdyti licencijos galiojimą, arba panaikinti licencijos galiojimą Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir terminais praneša kremavimo įmonei nurodydama sprendimo priėmimo motyvus, pagrindus ir sprendimo apskundimo tvarką.

12. Jeigu licencijas išduodanti institucija priima sprendimą sustabdyti kremavimo veiklos licencijos galiojimą arba panaikinti licencijos galiojimą, kremavimo įmonė privalo atitinkamai sustabdyti arba nutraukti kremavimo veiklą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie licencijos galiojimo sustabdymą arba panaikinimą gavimo dienos.

13. Įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas kremavimo įmonei per licencijas išduodančios institucijos nurodytą terminą pateikus motyvuotą prašymą ir dokumentus, įrodančius, kad pašalinti pažeidimai, dėl kurių buvo priimtas sprendimas įspėti apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar sustabdyti licencijos galiojimą. Licencijas išduodanti institucija, gavusi šioje dalyje nurodytus dokumentus, per Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatytą terminą priima sprendimą panaikinti įspėjimą apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą arba licencijos galiojimo sustabdymą, arba, jeigu pateiktų dokumentų nepakanka nustatyti, kad pažeidimai pašalinti, priima sprendimą atsisakyti panaikinti įspėjimą apie licencijos galiojimo sustabdymą arba licencijos galiojimo sustabdymą. Jeigu pažeidimų pašalinimo terminas yra pasibaigęs, priima atitinkamą sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą ar panaikinti licencijos galiojimą. Kai licencijos galiojimas sustabdomas šio straipsnio 8 dalies 1 punkte nurodytu atveju, licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas per Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nurodytą terminą.

14. Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialas, kuriems šio straipsnio 10 dalies 2 ir (ar) 3 punktuose nurodytais pagrindais buvo panaikintas jų turėtų kremavimo veiklos licencijų galiojimas, dėl naujos kremavimo veiklos licencijos išdavimo gali kreiptis ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo licencijos galiojimo panaikinimo dienos.

15. Kremavimo veiklos licencija galioja neterminuotą laiką.

16. Apie kremavimo veiklos licencijų išdavimą, keitimą, patikslinimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir licencijų galiojimo panaikinimą licencijas išduodanti institucija skelbia savo interneto svetainėje.

4 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kremavimo krosnyje vienu metu galima kremuoti ne daugiau kaip vieno žmogaus palaikus, išskyrus vieno žmogaus vaisius iki 22-os nėštumo savaitės.“

5 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 25 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kapinėse kapavietės skiriamos neatlygintinai. Už savivaldybės lėšomis įrengto kolumbariumo nišos suteikimą mokamas savivaldybės tarybos nustatyto dydžio mokestis.“

2. Pakeisti 25 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kapinėse palaidoti žmogaus palaikai ekshumuojami palaidoto žmogaus sutuoktinio arba pilnamečių vaikų (įvaikių), tėvų (itėvių), jei jų nėra, – artimųjų giminaičių prašymu, jei jų nėra (siekiant išsaugoti istorinę atmintį ar atlikti tyrimus) – Kultūros ministerijos įgaliotos institucijos ar Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro prašymu ir turint Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka išduotą leidimą ekshumuoti žmogaus palaikus kapinėse. Jei kapinėse žmogaus palaikai ekshumuojami priėmus ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartį, prokuroras prieš ekshumavimą apie tai informuoja Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotą instituciją, ši, įvertinusi aplinkybes, per 3 darbo dienas nurodo, kokias apsisaugojimo priemonės turi naudoti ekshumuojant ir ekshumuotus žmogaus palaikus pervežant dalyvausiantys asmenys. Ekshumavimo išlaidas apmoka pareiškėjas. Leidimo ekshumuoti žmogaus palaikus kapinėse nereikia ekshumuojant palaidotas urnas, perkelti urnas iš vienos kolumbariumo nišos į kitą ir perkelti rūsįje palaidotus žmogaus palaikus, išskyrus atvejus, kai atidaromas karstas.“

3. Pakeisti 25 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kapinių prižiūrėtojas dalyvauja ekshumuojant žmogaus palaikus, užtikrina, kad palaikų ekshumavimo metu nebūtų sutrikdyta viešojo tvarka ir būtų išvengta galimos infekcijos išplitimo.“

6 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) asmens, kurio palaikai palaidoti kapinėse, vardą, pavardę, gimimo datą, mirties vietą ir datą, asmens kodą, medicininio mirties liudijimo išdavimo datą ir numerį, o jeigu palaidotas (palaidoti) žmogaus vaisius (vaisiai) iki 22-os nėštumo savaitės, – moters, kurios vaisius (vaisiai) buvo kremuotas (kremuoti) arba nekremuotas (nekremuoti), vardą ir pavardę, gimimo datą, medicinos dokumentų išrašo datą;“.

2. Pakeisti 27 straipsnio 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) laidojančio asmens arba kito asmens, atsakingo už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą: fizinio asmens vardą, pavardę, nuolatinės gyvenamosios vietos adresą, telefono ryšio numerį ir elektroninį paštą, jei jį turi; juridinio asmens pavadinimą, teisinę formą, kodą, buveinę, telefono ryšio numerį ir elektroninį paštą.“

7 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kapinių žemės sklypus iki 2028 m. sausio 1 d. savivaldybės privalo įregistruoti Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, teikdamos pirmenybę į Kultūros vertybių registrą įrašytų kapinių žemės sklypų įregistravimui. Iki 2023 m. sausio 1 d. savivaldybės privalo savo interneto svetainėje paskelbti pagal Vyriausybės nustatytus reikalavimus sudarytą ir savivaldybės tarybos patvirtintą visų savivaldybės teritorijoje esančių veikiančių, riboto laidojimo ir neveikiančių kapinių sąrašą. Šis sąrašas turi būti atnaujinamas ir tvirtinamas ne rečiau kaip kartą per metus.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2022 m. lapkričio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos kultūros ministras ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2022 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos ir nebaigtos procedūros dėl kremavimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymo, sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, taip pat pateikti ir neišnagrinėti prašymai gauti, keisti kremavimo veiklos licenciją ar ekshumuoti žmogaus palaikus nagrinėjami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusius nuostatus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas